

állam alakulna, amely úgy Németországtól, mint Franciaországtól független lenne. Az új államnak mintegy 10 millió lakossága lehetne.

Párisból írják: A jog alapján létrejött béke érdekében alakult francia egyesület Nantesban üléséről konferenciáján Richet tanár a különféle nacionalizmusnak kérdését vizsgálta. Felvetette a kérdést, vajon Franciaország 1919 óta nem követett-e el hibákat. Mi — mondta a tanár — fekete csapatokat küldtünk Németországba és nem akarjuk elfogadni a német munkát. A legrosszabb a Ruhr-vidék megszállása. Franciaországnak több milliárdjába fog kerülni és semmit sem hoz be ebből. Franciaország mellett, ha új háborúra kerül a sor, csak Belgium fog haladni. A Népszövetség egy napon meg fogja menteni a békét, ezt azonban végleg csak akkor érik el, ha a nemzetközi biráskodást életbeléptetik.

Meghalt az utolsó szögedi szakácsné.

(A Szege tudósítójától.) A Tisza-éltérrem gyászol. Gyászol a tulajdonos, a pincérek és maguk a vendégek is gyászolnak vasárnap óta. Mert mindenkint nagy veszteség ért, aki szereti a gyomrát, már pedig azt sokan szeretik. Aki miatt gyász van, az egy egészen egyszerű, szerény nőszemély volt: *szakácsnéje a Tiszának*. Csakhogy a jobbik szakácsnék közül való, amolyan igazi magyaros főztű asszony, aki valószínűleg *főztalantum* volt, Szegeden utolsó a maga nemében.

Özvegy Dukay Józsefnét mindenki Szülének, vagy Szülükének szólította. Tizennyolc év előtt került a tűzhely mellé s azóta rendületlenül főzte a déli és esti étlapok váltakozó ételeit. Jobb családból származott, férje jegyző volt Magyarokanizsán. Egyik gyermekéből bankhivatalnokot nevelt, a másik, a Győző fia, az ő konyhája mellett tanult ki pincérnek.

Szülékét mindenki ismerte, aki vendéglősi kosztot élt. Tipikus mesternője volt a szögedi szakácskodásnak. Az egész országban úgy ismerték, mint a legjobb szögedi halászlé készítőjét. Mert Szülüké élete pályáján sok nagyuri gyomrot vendéglát meg. Híres bankettek kiszolgálója volt, aki tizenöt évvel ezelőtt gróf Tisza István számára főzött politikai vacsorát. Az ő különleges halászléjéből evett József főherceg és ő készítette azt a pazar menüt, amelyet Horthy Miklós kormányzó fogyasztott el szegedi látogatásakor.

A tavalyi választások alkalmával sok „liberális pártvacsorát” főzött Szülüké. Az ellenzéki szövetséget ő vacsoráztatta meg a szegedi zászlóbontás alkalmával. Bárczytól, Ugrontól, Szerényitől, Rassaytól hárman kaptak Szegeden dícséretet: A közönség a lelkesedésért, dr. Bottka Sándor a példás rendtartásért és Szülüké a turcsuszedért.

Mikor Albrecht főherceg legutóbb Szegeden járt, direkt Szülükétől rendelték neki halászlét. A főzés művésze vele születte. Amíg ő főzött a Tiszában, senkisé panaszkodott a főzelékre. A francia szakácskodás, amely lassan teljesen kiszorítja az országból a magyar konyhát, Szülükére nem tudott hatást gyakorolni. „Paraszi” tempóval főzött és nem szívelte a receptet. Nem kellett neki szakácskönyv, az ő tudománya az ujjhegyében volt.

— Olyan jól nem főz többet szakácsné Magyarországon, mint a Szüle — erősítgetik volt vendégei és gazdája.

Majd így beszélnek róla:

— Bizony-bizony, szakadatlanul dolgozott. Tulerőltette magát, annyira a hivatásának élt. Sokszor összeesett a konyhán, de egy negyed óra múlva megint csak odaállt a tűzhely mellé. Emellett a legjobb anya volt a világon. Nagyon szerette a fiait.

Ötven éves volt és nem csoda, ha a munkához való ragaszkodás az idős asszonyt megviselte. Augusztus óta nyomta az ágyat, míg vasárnap reggel elvitte a halál a híres szögedi szakácsnét. Tegnap temették el nagy részvét mellett. A pincérek testülete zászlóval vonult ki a Deszkás-temetőbe. A halottas kocsit 12 koszu diszítette és sok-sok ember kísérte utolsó útjára szegény Szülükét. Két fia gyászolja. Mindkettőjükről gondoskodott a sors: *Óbecsei nagybátyjukról tíz milliót örökölték.*

De félnék-e a milliók egy anyával? ...

A romtemplom felépítésére csak 20 milliót ad a vallásalap

(A Szege tudósítójától.) A romtemplom továbbépítésének ügye újabb fordulóra jutott. A vallás- és tanulmányalap a fővárosban tartott választmányi ülése ugyanis úgy határozott, hogy a város közönsége által kért százmilliós kölcsön és ötvenmillió korona hozzájárulás helyett *mindössze huszmillió koront utal ki kölcsönként*, négy százalékos kamattal, szóval számszerűleg ugyanannyit, mint amennyit az elmúlt évben is följánlottak erre a célra, de csak számszerűleg annyit, mert a múlt évben felajánlott huszmillió legalább ötször annyit jelentett, mint amennyit ma ér. Ez a hír természetesen leverőleg hatott az illetékes körökben, hiszen maga a polgármester is, aki pedig mindenkinél sötétebb színekben látta a lehetőséget, néhány nap előtt úgy nyilatkozott munkatársunk előtt, hogy meg lenne elégedve, ha a vallásalap ötvenmilliót szavazna meg. Ötvenmillió és huszmillió között nem sok a differencia akkor, ha többszázmillió koronás szükségletéről van szó, de azért a vallásalap határozata mégis súlyos helyzet elé állította azokat, akik megindították ezt a legújabb mozgalmat a romtemplom felépítésére. Az építkezés megkezdésére ugyanis hiányzik az a biztos alap, amit a vallásalaptól vártak. Az archimédiusi fixpont hiánya tehát jobban kísért, mint valaha.

A Szege munkatársa felkereste ebben az ügyben a polgármestert, aki a délelőtti folyamán sokáig tanácskozott a csonkatemplom sorsáról Várhelyi József preláttal. Megkérdeztük a polgármestertől, hogy a vallásalap választmányának reményromboló határozata után hogyan képzei a romtemplom felépítését.

— Az építés elejét látom — mondotta némi bizalommal a polgármester —, de a végét egyelőre nem. Az építést feltétlenül megkezdjük és remélem, hogy Szeged város társadalmának önkéntes adományaival elősegíti az akció sikerét. Arra természetesen *gondolni sem lehet, hogy a fogadalmi templomot az eredeti tervek szerint építsük fel*, hiszen az eredeti tervek

megvalósítása milliárdokba kerülne. A csonka épületet azonban minden körülmények között — ha csak ideiglenesen is — be kell fejeznünk, mert ha úgy maradnak a falak, ahogyan most állnak, előbb-utóbb milliárdokra rugó érték meg veszendőbe. Tudom, hogy a csonka templom felépítése improduktív befektetés, hogy hasznosabb lenne, ha azokból a milliókból a megromlott utcaburkolatokat hozatnánk rendbe, ha lakásokat építenénk a lakásinség leküzdésére, de ha már megkezdjük a város árvízi fogadalmának a beváltását, ha már megvan a csonka országot szimbolizáló csonka templom, a milliókat jelentő érték pusztulását meg kell akadályoznunk. Talán, ha megkezdődik a templom továbbépítése, ezzel arányosan épül majd a csonka ország is.

Ezután a polgármester a kérdés reális oldaláról beszélt. Elmondotta, hogy a templom ideiglenes befejezése körülbelül kétszázmillió koronába kerülne. Huszmilliót ad a vallásalap, hetvenmilliót összead a városnak az az ezer tehetősebb polgára, aki hajlandó egy éven belül hetvenezer koronát áldozni, huszmilliót fordítanak a munkálatokra az inségalapból, a háromezeröttszáz holdas templomalap jövedelme szintén jelent tizenötmilliót.

— Talán felemelik a földbérleteket — kérdeztük meglepetten a polgármestertől —, mert ha jól tudjuk, a templomföldet felemelt buzavetés jövedelme ezidőszáig alig hétmillió korona?

A polgármester titokzatosan mosolygott és csak azt ismételte, hogy *adni fog annyit, adni fog annyit...* A polgármester mondta, elhiszük.

Ezután aziránt érdeklődtünk, hogy a hiányzó hetvenötmilliót hogyan teremti elő a város, mert a felsorolt milliók száma mindössze száz-huszonöt. A polgármester elgondolkozott egy kissé, majd végtelen bizalommal csak ennyit mondott:

— Majd csak kisegít bennünket az Isten, hiszen az ő házáat építjük.

Hirek

Hetenként háromszor lesz hivatalos tőzsdei forgalom.

A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa ma délben teljes ülést tartott, amelyen a tőzsde jövő heti rendjéről tanácskoztak. Ezt megelőzőleg az igazgatóság tartott ülést.

A beérkezett javaslatok szerint amíg a Zsíró teljesen rendbe nem jön, a jövő héttől kezdve *hetenként átmenetileg háromszor lesz hivatalos forgalom*. Ugyanez a tőzsdeidő naponta félórával megrövidült, úgy hogy a zárás hét-főtől félegy órakor lesz.

A Zsíró adminisztrációjában mutatkozó nehézségek és bajok elhárítása folyamatban van, úgy hogy a vezetőség reménye szerint e hónap végére teljesen visszaállítják a régi tőzsdei rendet.

— Tisztújítás a Kisfaludy-Társaságban. A Kisfaludy-Társaság szerdán délután tartotta meg közgyűlésének harmadik napját, amely rendkívüli tisztújító ülés volt. Az elnöki és a másodelnöki tisztség került betöltésre. Az ülés elején Berzeviczy Albert lemondott a másodelnöki állásról, hogy a választás szabad folyását semmi sem zavarja. Rákosi Jenő mint kor-elnök vette át az ülés vezetését és ajánlotta az elnöki állásra Berzeviczy Albertet, a másodelnöki állásra pedig Vargha Gyulát. Vargha Gyula maga helyett Kozma Andort javasolta. A választás eredménye az volt, hogy a kor-elnök két jelöltjét egyhangú lelkesedéssel megválasztották.

— A főispán a kormányzó disztribúciójában. Aigner Károly dr. főispán és felesége meghívót kapott a kormányzó huszonegyedikén tartandó estebédére.

— Ismét megdrágítják a cukrot. A cukorgyárak, hír szerint, újból fel akarják emelni a cukor árát. Az új árak kg-kint 15 koronával lesznek nagyobbak az eddigi árnál. A fel-emelt cukorárak, hír szerint, február 15-én lépnek életbe.

— Csekő és Czermann tanácsosok elutaztak. Dr. Csekő Béla miniszteri tanácsos és dr. Czermann Antal osztálytanácsos, akik tegnap hallgatták meg az iparosok és kereskedők panaszait a forgalmi adó miatt, ma délután elutaztak Hódmezővásárhelyre. A pénzügyminiszter megbízottai ugyanis nem a szegediek meghívására jöttek Szegedre, hanem országos körutat tesznek és ennek során ejtették utba Szegedet is, hogy itt is tapasztalatokat szerezzenek a forgalmi adó ügyekben, mint azt előzőleg már Miskolcon is tették. Hódmezővásárhelyről Békéscsabára látogatnak el a pénzügyminiszteri megbízottak.

— Mindenütt apad a Duna. A Duna apadása Magyarország egész területén megkezdődött. Az óránkénti apadás három centiméter. Újpesten az elöntött utcák közül a Főti-utca, a Megyeri-ut és a Béla-utca már teljesen felszabadult. A váci országutat az elmúlt éjjel harmadik helyen is áttörték, úgy hogy a víz most már rövidesen lefolyik az egész elöntött területeiről. A káposztásmegyeri vízműveknél még semmi változás nem történt, a csatornák javítását valószínűleg csütörtökön megkezdik.

— Alhir a csanádi püspök lemondásáról. A Szózat mai számában cikket irt arról, hogy Glattfelder Gyula csanádi püspök lemondott, miután nemrég a bukaresti egyházi konferencián állást foglalt a románok földrajzi politikája ellen. E hírrel szemben teljesen jól értesült helyen kijelentették, hogy a csanádi püspök lemondásáról szóló hír nem felel meg a valóságnak és minden kombináció, amelyet lemondásával kapcsolatban emlegetnek, nevetséges találgatás. Szó van arról, hogy Glattfelder egyházmegyéjének meg nem szállott területére költözik.

— A közigazgatási bizottság ülése. A város közigazgatási bizottsága csütörtökön délután tartja február havi rendes ülését a városi székház bizottsági termében.